

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, félre 5 ft 50 kr., évfolyadra 3 ft, egy óra 1 ft. — Az esti kiadás külön különdéért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., félre 80 kr., évfolyadra 50 kr., egy óra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-torontozsa 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjen László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstejn és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.

Nyitási cikkek:

sora után 20 kr. előleg beiktatása mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Lapunk n. t. olvasóihoz.

A „KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY“ mint rendszeres napilap jelenik meg július 1-től. Előfizetési feltételek mindennapos postai szétküldéssel: félre 6 frt, évfolyadra 3 frt o. é.

Az országházról.

r. A képviselőház május 20-ki ülésében Tisza Kálmán friss interpellációjára rögtön feleletet adott a belügyér és a pénzügyminiszter.

Az ellenzék vezére idézvén a belügyminiszter azon rendelkezését, mely a törvényhatóságok közönségeinek azt hagyja meg, hogy június 15-én tartsák meg a szervezés megkezdése céljából szükséges közgyűlést, úgy találja, hogy a miniszter ez által átlépte a parlamentari meghatalmazás határait, másfelől czélszerűtlenül is rendelkezett, mivel több törvényhatóság ugyan ez időtől tartván közgyűléseit, kár őket kétszer fűrésztani, miután a szervezési előlépéseket is ugyan egyszerre megtehették. Kiemeli továbbá T. K. azt, hogy a megyei közigazgatási költségek megállapítása végett szükséges lenne tudatni a törvényhatóságokkal, mekkora összeg áll rendelkezésre ilyenmő közigazgatási célokra? Végül hangsúlyozta, hogy a municipiumokat értesíteni kellene, hol lesznek a törvényszékek és járásbírók székelyei, hogy a közigazgatási járárok és kerületek ezekkel összességében állapíthatóak legyenek.

T. K. t. interpellációjában tagadhatlanul a közügy iránti meleg érdeklődés vezette; hanem szokása szerint ismét a szószálaságát próbált gáncsolni vetni az ellenzék előtt nem igen gratis belügyérnek.

Legelőbb is azt kérde, miért nem szabta a belügyér magát a törvényhez, mely szerint a törvényhatóságokat az első szervező közgyűlés bizonyos határidő alatti megtartására kell vala utasítani, nem pedig a közgyűlés napját kitűzni; továbbá, miért nem vette számításba azt, hogy az országgyűlés még június egyik felében együtt lesz s így miért nem tette a gyűlések határidejét alkalmasabb időre, például 1—2 héttel későbbre.

Erre Tóth belügyér elmondá, hogy szigorúan a törvényértelmében járt el, midőn a határidőt kitűzte; hogy ép a törvény ad jogot a főispánnak a közgyűlések összehívására, a belügyminiszternek pedig hatalmában áll utasítani a főispánt, mikorra hívja egybe a municipium közgyűléseit. De kimutatta a belügyér azt is, hogy nemcsak a törvénykorlátai közt maradt, hanem a nyilvánosságának is hódolt akkor, midőn nem titkos elnököt rendeltel tüzte ki a közgyűlések határidejét, tette pedig ezt azért, hogy az első szervező közgyűlést nagyon fontosnak tartja, mivel ez fogja kiküldeni azon bizottmányt, melynek feladata lesz kikerekíteni a választó-kerületeket, megállapítani a tisztviselők létszámát, fizetését, szabályozni a választók összeírását; szóval a jövő közigazgatás alapját megvetni. Tudta, hogy a közgyűlések az ily bizottmányok munkálatait kevés módosítással en bloc szokták elfogadni, arra irányult figyelme, hogy a választmányt kiküldő közgyűlésen minden hivatott egyéniség megjelenhessen s a határidő e végből mindnyájuk előtt tudva legyen. Végül, a határnapot azért tette június 15-re, hogy az országgyűlés ekkorra elvégezheti hátramaradt teendőit, óhajtván, hogy a nevezetes megyei gyűléseken a törvényhozók is jelen lehessenek.

Tóth beszédéből mindenki megértette azt, hogy a belügyér nem sértette meg a törvényt és eleget tett a czélszerűség kívánalmainak; ezért némileg joggal mondhatta T. K.-nak: „méltóztassék nem gyanúsítani a leg-tisztább és legbecsületesebb szándékából eredt rendelkezéseket.“

Az első tételnél tehát T. K. veszítette el a játszmát. De hát a másodiknál?

A belügyér maga elismerte, hogy nagyon helyes, ha a törvényhatóságok eleve értesülnek a törvényszékek és járásbírók mikénti beosztásáról; reméli is, hogy akkorra, midőn a közgyűlések együvé jönnek, az igazságügyminiszterium elkészül a törvényszékek és járásbírók beosztásával, s a megyék felterjesztvén adataikat, midőn azután az illető megyei közgyűlésekkel, vagy az azok által kiküldött bizottsággal tudatni lehet ama székelyhelyeket; a belügyér azt is kiemelte, hogy a kormány szintén szükségesnek tartja, hogy a törvénykezési és közigazgatási, valamint a választókerületek összeessenek.

Az interpellatio második pontjára adott eme felelet végén T. K. így szólt: „a harmadik pontra nézve nem méltóztatik most válaszolni?“ Erre Tóth helyett Kerka-poly felelt meg.

A pénzügyér szerint a megyék vegyék számba szigorúan a szükségletet, e részben pedig nem kell multhatatlan tudniok azt, mennyivel fognak redukáltatni azon adónemek, melyek után majd a helyhatóságok rovatok is fognak kivételni, tartsák szem előtt azt, hogy fölösleges költségeket ne tegyenek; a mire feltétlenül szük-

ségök lesz, arról úgy sem mondhatnának le, bár mekkora is legyen a rájuk eső illetőség.

Határozzák meg tehát a törvényhatóságok azt, mennyire van feltétlenül szükségük, de annál többet semmi esetre. Különbben maga is óhajja, hogy e részben mihamarabb törvényjavaslat terjesztessék be.

A ház megnyugodott a két miniszter válaszára; az interpelláló nem, pedig úgy a belügyér, mint a pénzügyminiszter világosan megfeleltek a tett kérdésekre: az első constatalta, hogy a törvényt és czélszerűséget respectálta, a második pedig kimutatta, hogy nem az a dollog bogja, mennyit költ het el a megye, hanem mennyire van mulhalan szüksége, s hogy ezt azelőtt is megállapíthatja, a mig nem lett kimutatva, mennyi jutna az egész ország közigazgatási költségeire.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten máj. 23. 10 óra 40 p. délelőtt.

Érkezett Kolozsvárra máj. 23. 12 ó. 10 p. délután.

Versailles. május 22-én. Mintegy 80.000 ember bevonult Párisba. A diadalig. Trocaderoig. Avenue-Urlichig. a katonai iskoláig. Reggel élénk ágyuzás; kétségtelenül a diadalív melletti torlasz ellen. Assy a Versaillesbe hozott foglyok közt van.

Legújabb táviratok.

Páris, máj. 20. A commune többsége elhatározta, hogy a jakobinusok példájára a különböző párisi klubok delegáltjaiból egy központi klubot alkot, miszerint a közvéleménnyel összeköttetésben álljon.

A 12-ik hadtest egy nő-zászlóaljot állított fel, melynek egyeb katonai teendők mellett, a megfűtök nyilvános lefegyverzése leend feladata.

London, máj. 21. Herschel csillagász tegnapelőtt a Westminster egyház kriptájában Newton sírja mellé temettetett.

München, máj. 21. A katolikus gyűlésben mintegy 2000-en vettek részt. Michelis és Huber a csalhatlansági dogma ellen szóltak, és azon veszélyeket emelték ki, melyek annak folytán az államot és egyházat fenyegetik.

Bukarest, máj. 21. A választások be vannak fejezve. A kormánynak az új kamarában biztosítva van a nagy többség.

Páris, máj. 21. A központi bizottság fölhívást intéz a földbirtokosokhoz, miszerint birtok-okmányaik megsemmisítésének terhe alatt, 48 óra alatt visszatérni tartoznak. A commune közegei a szövetségesek által több ponton kivívott sikerről szólnak.

Versailles, máj. 21. A réslövő titegek folytatják a tüzelést. Az elfogott Rochefortot ma ide fogják szállítani.

Tarka hírek.

Pest, máj. 20.

— Két magyar miniszternek kiválása a cabinetből csakugyan adott anyagot a hírközlésnek.

Bécsben magyar miniszterválságról, sőt gyökeres rendszerváltozásról is beszéltek, suttogtak.

Pesten, itt már kevesebb is beérték. Legelőbb is azon törték fejteket: miért válik meg Horváth Boldizsár tárczájától? miért unta meg gróf Festetics a bécsi representatiót? Midőn azután bevégzett tényé lett az, hogy az igazságügyér nem marad, s az ő Felsőszék-mélye körüli miniszter is lemondott a fényes állomásról, rögtön újabb hírtérmekeket hozott felszínre a fáradhatlan fama.

A pártalakulások variánsait adta szájáról szájra boldog, boldogtalan. Egyik azt vélte tudni, hogy a Deák-párt centruma fusiot csinál a derék-balogokkal, s elvetvén az 5 év óta kipróbált dualisticus alapot, a morev personalunió aeráját inaugurálják — közös erővel. Mások új miniszteri párt megalakulását rebesgették, azaz gyanúsítván gróf Andrásyt, hogy a lemondott igazságügyér helyét hajlékonyabb egyéniséggel szándékszik betölteni, s megerősödött kormánypártjával ugynevezett parlamenti dictaturát szándékszik gyakorolni az ország felett. Egy harmadik pedig odáig ment, hogy a Lónyay (közös pénzügyér) vezetése alatt álló új párt megszűlését terjeszti, melynek sorai közt már 60-an lennének a jelen kormánypártból; ez a párt lenne az, mely personalunióval csalogatja a balközépet. Sőt egy ötödik versiót is hallottunk, mely szerint a Lónyay-féle programnak a király, meg a lajhántuli befolyásos körök és emberek is pártolói lettek.

A sok hírből eddigelő annyí igaz, hogy Festetics és Horváth többé nem miniszterek; hogy valami párt-átalakulás vagy összeházasodás lenne küszöbön, még semmi jele. Vannak ugyan, kik az előlére számítanak; nagyobbára ép ezek terjesztik a híreket is mohó

sietséggel, alig várhatván az idő elkövetkezésére, midőn az óhajtas ígéje testté válna — válhatna.

A polgárháboru Páris alatt.

Delescluze polgár, ki még mindig hadügyi delegált, organumában figyelmezteti a párisiakat, hogy a döntő percz nincsen messze, s felhívja a commune összes pártolói, képezzenek áttörhetlen falat, hogy ellenszegülhessenek az ellenség legfőbb és kétségbeesett rohamának. Leginkább veszélyeztetett pont a körerődnek a Maillot kapu és Point du Jour között fekvő része, melylyel szemben a versaillesiak egy második vegyenközényt hánytak, melyet nehéz ágyúkkal kezdenek szerelni; ezenkívül a boulognei erődben erős hadtest áll készen az ostromra. A „Reveil“ mindemellett is nyugodtan várja a rohamot, mert szerinte a körfalakok pokolgépek védik, s több ponton a házak pinczéi aláaknázzák úgy, hogy egész városnegyedeket légbe lehet röpíteni.

A párisi jólét-bizottság a dicső 1793. év egyik közjóléti rendeletének mintájára egy rendeletet adott ki, melynek értelmében a három dictátor oldala mellé egy-egy polgári biztos nevezeték ki. Így Dombrowski mellé Dereure polgár, Cécilia mellé Johannard polgár és Wroblewski mellé Leo Melliet polgár adatott. S hogy e rendelet tökéletes legyen, még csak a mozgó nyaktilóra van szükség.

Párisi állapotok.

A „Times“ egy cikkében azon fölfevést fejezi ki, hogy Thiers és tábornagya, a Páris elleni támadásnál semmitsem akarnak a véletlenre bízni, s hogy csupán akkor fognak rohamot kísérelni meg, midőn azt látandják, hogy a felkelők a támadási pont szomszédságában oly teljesen le vannak verve, hogy a résen át be leheted menni, a visszaveretéstől való legkisebb félelem nélkül. — „Hogy a támadás sikerre fog vezetni,“ — ugymond — „erről nem lehet kételkedni, s néhány napi késedelem számba sem vehető, annak fontosságához képest, hogy a commune győzelme lehetlenné tétessék. A versaillesi csapatok visszaveretése megváltoztatná a háboru jellemét, és az ország sorsát. Párisban erős polgári büszkeségérzet létezik, mely fél a főváros lealáztatásától, s minden kitűnő siker által fölvalkodottá tétetnek. Számos oly egyének, kik szívükből gyűlölik a commune-t, mégis örömmel gondolnak arra, hogy Páris bizonyos dicsőséget nyert, a legutóbbi két hónap eseményei által. Valóban a párisiak összes osztályainál rokonszeny létezik a védelem bátorsága iránt. Azt mondják, hogy a commune csapatai számára, s szellemre nézve gyöngök, de egy győzelmi nap annak egész hatalmát helyreállítaná. — Azonban feltéve, hogy a köfalakon át fognak hatolni, vajjon lehetséges lesz-e a további ellenállás? A felkelők vezérei meg vannak győződve annak lehetőségéről. Azok hisznek az utcai harcokban. Ezért a torlaszok építése, a legutóbbi négy hét alatt, a legnagyobb buzgalommal folyt. Egy bizottmány aprilban határozatot hozott azok alakja, anyaga, s építési módja iránt. Legnagyobb részben annak ajánlatait követték. A torlaszok közül némelyek valóban rettentő művek, melyekkel nem lehet összehasonlítani az 1830. és 1848-ban sietve emelt torlaszokat. Az újabb torlaszok igen magasak, hátulról lépcsőzöken kell rájuk fölmenni, s nehéz ágyúkkal vannak ellátva. A hol csak az ellenségnek a siker némi reményével lehet ellenállani, mindenütt ily rettentő sorompók emelkednek. Természetesen meglehet, hogy a torlaszok célja szintannyira az ellenség elrettentésében, mint az ellenszegülésben, — szintannyira a nemzetörség fölbátorításában, mint arra való alkalom nyújtásában áll, hogy az városának romjai közepette halhasson meg. Azonban azok minden esetre ott állanak, hogy a város védői által a végszükség esetében fölhasználtsanak, s bizonyosan számos kétségbeesett egyének fognak azok mögött összegyülekezni. Mind-azáltal az eredményt nem lehet megváltoztatni ily kétségbeesett hadviselési tervek által. A város kiterjedése sokkal nagyobb, s annak bejárásai sokkal szélesebbek, s nyiltabbak, semhogy az utcai harc néhány óránál tovább tarthatna. Ha a város valamely, saját honának, a professiojának felelős katoná parancsnoksága alatt állana, semmiféle ily ellonállási tervek sem táplálhatnának; de a jelen esetben aligremélhetjük, hogy a felkelők vezérei el fognak ismerni azon tényt, miszerint a torlaszok fölhasználása szükségtelen, s ezért embertelen életvászár-lással járna.“

Bismarek és Favre május 20-án ujjalag összejöttek a Hattyuban, Frankfurtban ezen történeti nevezetességre szert tett szállódjában, a békekötés ratificatiójának kiscserélése végett. Ezen nagy fontosságú ügy mellett kisebb ügyeket is intézett el a két államférfi: a francia kormánycsapatok hadi működésének megkönnyítése, a hadi serezhözállítás. Szóba jött az is, hogy a német kormány az északi erődöket még Páris elfoglalása előtt átadja a francia kormány csapatainak. E célra b. Er-

langer Emil Londonból és Reinach Jakob Párisból Frankfurtba idéztettek. Bismarek úgy nyilatkozott, hogy a mint Berlinbe visszatér, a birodalmi gyűlés elé terjeszti a tanácskozások eredményét.

Rossel árulása.

A Paris-Journalban Protot és Vermorel a következő vádakat hozzák fel Rossel volt hadügyi delegált ellen: „Párisban két hatalom állott egymással szemben, a commune által képviselt törvényes hatalom, és a katonai főparancsnokság. A vetélkedés e két hatalom között mindjárt kezdetben nyilvánult s a főparancsnokok állandó törekvése lett a legfőbb hatalmat magokhoz ragadni.

Midőn a fiatal s becsvágyó Rossel ült be a főparancsnokságba, csakhamar összeköttetésbe tette magát a versaillesiakkal; Cluseret azonban genirozta működésében s így átlutakon sikerült elfogatnia, nem mulasztván el aztán képmutatón kürtölni rokonszenvét a nagy férfu iránt.

Picard egy milliót ígért neki, ha a sorhad Párisba jutását megkönnyíti, Thiers pedig alkalmazást a hadügyminiszteriumban s mérnökkari ezredesi rangot biztosított számára. — Rossel visszautasította az ajánlatokat; az ő feltételei ezek voltak: „minden átszolgáltatott erődért egy millió, a Párisba belépésért két millió,“ mérnöki ezredesi rang s megvesztegetésekre félmillió. A versaillesi kormány ebbe beegyezvén, Rossel máj. 9-én Viardot kapitányt és Paris Claud káplár által 140,000 frkot kapott, mire Moulin-Saqué csakhamar elesett s a felkelők tartalék és tüzérseg hiányában legalább is husz helyen visszavertek. Ez alatt Rossel látszólagos erélye által igyekezett behuzelni magát a nemzetörsöknél s felhasználván az általános zavart, egymást éro rendeleteivel egyre növelte a chaos. A közp. bizottság gyanut táplálván Rossel iránt, elmozdítását sürgette, mig a jóléti bizottság pártjába fogta őt. Rossel ekkor Charlet nevű pap által félmillióra kérte Picardtól kiegészítetl a már kapott összeget, mit megnyernvén roppant sietséggel igyekezett tervét keresztülvinni. Terve pedig nem volt más, mint a felkelők virágából 12,000 ezeret magához venni s azokat Issy és Vanves között lemészároltatni, a két erődöt aztán feladni s Point-du-Jourt a versaillesiak előtt nyitva hagyni.

Rosselnek azonban volt még egy más magánterve is. Az t. i., hogy az erődöket megtartván a 12,000 főnyi legjobb sereg lemészároltatása után a dictatorságot magához ragadja; e tervét Párisban számos monarchista támogatta, kik máj. 8-án a területiárban lázadást újni készültek. A mozgalomnak innen a 2. és 5. városnegyeden kellett volna elharapózni, hol Rossel dictatorrá kiáltván, a béke megkötésével bizottt volna meg. A közp. és a jóléti bizottság azonban meghusította a tervet s Rossel elfogatta, ki örével együtt megszökött s most nem tudni hol lappang.“

A Commune és az ő csapatai.

A commune még mindig megtartja államiságának látszatát, — írja a „Pall-Mall Gaz.“ párisi levelezője 16-áról. Miként Caesar, ő is biborban akar meghallni. A városház udvarán több commune tag látható aranyal átírt vörös övével a mint a falakon kívülre indulni készülnek lóháton, vagy czimeres hintókban, melyeknek bakján elől hátul czifra egyenruhás kocsisok és inasok foglalnak helyet, jelente, hogy fogat és ember az „aristos“-tól requiráltatott. A fogat előtt lovas zászlóvivő halad, arany rostos vörös lobogóval, nyelének hegyén a szabadság jeléül a hagyományos phrygiai sapkával, mig a fogatot közvetlenül követő fedezetet köztársasági nemzetörök alkotják vörös ingben, vörös övvel s biborosszegélyű szürke huszárdolmányban, kis sapkával, mely mellett hosszú toll leng.

A lovak azonban szomorú látványt nyújtanak; némelyek büszketekintetű apró arabs mének földet seprő sörénnyel, míg mások magas sovány gebék bozontos és szalmával tele sörényekkel. A városház belsejében a „Vengeurs de la République“ nevű turóc zászlóalj áll ott, mely állítólag a commune hive. E zászlóalj egyenruhája a legsajátságosabb vegyülék, oly ruhadarabokból összeillesztve, a minők épen a raktárakban találtattak; fejükön vadászsapka, rajtuk gyalogsági rokk, bő turco nadrág, francitreur szárharsnya és vörös öv.

Ép ily sajtáságos képet nyújtanak egyébiránt a commune többi csapatai is. A garibaldisták alig tartottak meg valamit rendez egyenruhájokból; vörös ingök megvan ugyan, de e mellett gesztenyeszínű szük nadrágot, rövidszárú csizmát, rövid kék köpenyt, kis kerek kalapot fázán tollal viselnek, mig övükben egy pár pisztoly villog. A nemzetörség, mely mint hiszi, Franciaország jövő üdvéért harcol, önmaga előtt is tanulmány tárgyát képezi rongyos öltözetében, piszkos beretváltatlan arcával, fésületlen hajával, sokkal nagyobb termethez szabott övével, melyen fölténytáskája függ, zöld vagy szürke pokróczával, mely köpenyül szolgál, mint egy boa-constrictor tekerzőzik termete körül s nagy tarisnyájával,

mely élélmiszertel s a „Cri du Peuple“ és a „Père Duchêne“ néhány számával van tele, míg másik oldalán az elmaradhatlan pálinkás kula-kimbalózik. Ép ily érdekes típus a markotányosok, ki nem hordja többé a szerény fekete kalapot s a félénk pantalon, mely csak lába fejét engedte látni, de a hagyományos phrygiai vörös sapkát széles vörös hajtókás rövid rököt, szűk huszar nadrágot és rötös bakancsot, mely előnyösen tünteti ki a lábikrákat.

A „büszkébb“ zászlóaljokhoz beosztott markotányosok nagy arany csattokkal ékített bársony sisakot hordanak gazdagon tollal díszítve, továbbá rövid kék tunikát vörössel, vöröset és oroszlánybőrrel topánt viselnek. Vannak azonban, kik komolyan veszik a dolgot, s kerülve az ily szinpadias iltözékeket, puskát vetnek hátukra, vörös övet vállukon keresztül, vörös tollat szurnak fekete kalapjukhoz s venén a kis hordót, e szavakkal nyújtják a nemzetőröknek italukat: „Polgár, a commune egészségére!“

Tordamegye főbirájának jelentése a máj. 8-án tartott képviselői gyűléshez.

(Folytatás.)

A felső kerületben:

a) A nagy hó és folytonos esőzések által sokat szenvedett utvonatok a körülményekhez képest, folytonos kiigazítás alatt állottak, minek következtében a közlekedés fennakadva nem volt; legtöbbet szenvedett a só utja Magyar-Bölkénynél, hol az egész nagy oldalokkal együtt lesüllyedt, minek következtében ezen oldalásos utvonatok, a megyei mérnök általi czélszerűbb kijelölése elkerülhetetlenül szükségessé vált.

b) A Maros melletti utvonali szenvedett a topiczei határon az ugynevezett Ónos-könel, és a havasok közötti néhány szorosnál, melyeket a Maros folyó a hirtelen megindult jeget kitolva, a porondot elmosta, és egy pár emelést megrongált, azonban lényeges kárt még sem tett, e két megrongált ponton kívül az egész vonal jó állapotban van.

Ezen a vonalon a tél folytán a következő munkák tettek: u. m. a Déda helység közötti hid egészen újból megépítették, Disznajónál az ugynevezett Vármegye gátja 200 öl vesszővel megkötötték, Vétsen feljűl a nagy gát merőben újból kötötték 125 öl vesszővel, ezen gáton feljűl két, Vétsen feljűl egy nagy csonka gát 75 öl vesszővel, Véts között az ugynevezett Kondosnál megint egy új gát kötötték 85 öl vesszővel. A lövéri patak szabályozása most van folyamatban és legkésőbb két hét alatt elkészül, ugy a lövéri patakhoz híd, melynek faanyagjai már készen kifaragva állanak.

Ezen vonalon az Andrényászi szikla ellövetésének kellett volna még megtörténni, mielőtt azonban a lópor Gyula-Fehérvárról megérkezett volna, a tutajok rendkívüli korai megindulása által a netalán bekövetkezett szerencsétlenség kikerülése tekintetéből a szikla-repszítés, a tntajászat bevégzése elhalasztott, gondoskodva van azonban, hogy addig is ezen pontnál az ut kellően kiszélesíttessék.

A felsőkerületi ut munkaerő mikénti felhasználásáról a jelentést a múlt 1870-ik évi deczemb. hó 19-én tartott ülésben az alispán előadta, mely elfogadva, a tutajászat bevégzésével, azonnal kezdetét veendi.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— A delegatíók máj. 22-én ülnek össze Bécsben. Az osztrák delegatúsa déli 12 órakor gyülekeznek össze az urakházában megalakulás végett. Elnökké Schmerling, alelnökké Vidulich fog választani. Ugyancsak ezen ülésben terjeszti elő Beust a közös államháztartás 1872-ik évre szóló költségvetését. A magyar delegatíó tagjai máj. 21-én utaztak fel Bécsbe.

— A kolozsvári keresk. és iparkamara f. hó 19-én tartott közgyűlése a következő lényeges ügyekkel foglalkozott: a m.-ludasi kereskedők és birtokosok kérelmét a Maros áthidalása ügyében a legmelegebben pártolta s feliratában a miniszterium előtt tüzetesen indokolni határozta, mind az építendő híd szükségességét, mind azt, hogy annak építése a miniszteriumnak kevesebbet kerül, mint a megyének, miután a görgényi kincstári erdőségekből a szükséges anyagot az állam szolgáltathatja. A bányatörvényjavaslat felett véleményt szerkeszteni egy bizottság volt kinevezve. A gyűlés a bizottság véleményét helyeselte s azt egész terjedelmében a gyűlési jegyzőkönyvbe felvenni határozta, egyzersmind köszönetet szavazott tanár Haller K., Nemes J. és Poch J. uraknak, a kik a bizottság tanácskozásában résztvenni sziveskedtek. A miniszterium a vegyeskereskedés és szatocsság gyakorlati értelmezését kívánván, a gyűlés azon nézetét fejezte ki, hogy a két üzlet közt határvonalat állítani rendkívül bajos, sőt lehetlen; a kettőt az által lehetne leginkább megkülönböztetni egymástól, ha minden kereskedést rendszernek nézne a hatóság, a mely szabályszertű könyveket vezet, ennek hiányában minden kereskedési üzlet szatocsságnak nevezhető. A kamara másfél évi számolatát a kiküldött számvizsgáló biztosok megvizsgálván, helyesnek találták; ennek alapján a gyűlés Bogdán István urat, mint pénztárnokot a felelősség alól feloldozta s a szárszámlát a miniszteriumhoz felterjeszteni határozta. A miniszterium a gyűléstől kért oda felterjesztett azon kérését elutasította, hogy a választók sorából kitérültesse. A kamara ezen kívül véleményt mondott a kir. biztos ur tudakozására a törvényszéki bürtönök ágynemű szerelvényének jutányos beszerzése iránt, és a nagybányai bányagazgatóságok a rézgálicz árai s kelendőse ügyében. A debreczeni keresk. kam. felterjesztést intézett a miniszteriumhoz a kamarai költségek jelenlegi kirovási módja ellen, s egyuttal pártolással járult a kolozsvári kamara ez ügyben tett indítványához, hogy t. i. ez ügy rendezése végett hívjon össze a miniszterium az összes kamarák részéről értekezletet. A gyűlés a debreczeni társkamara e felterjesztését hasonlag pártolva felirattal kívánta gyámolítani.

— 328. sz. 1871. A f. é. május 15-re kitűzve volt természetű erdő-, mezőgazdasági-, müpar- és ipar-kiállítás, tekintettel a kiállítás és gazdaggyűlés ügyére nyomasztól ható, még jelenleg is fennálló politikai háborús körülményekre, valamint az azon vidéken bekövetkezett vízáradásokra, a f. é. szeptember hó 6-ra és következő napjaira lön elhalasztva. A miről a kiállítási bizottmány f. é. február 21-ről kelt körözüvénye folytán oly megjegyzéssel történi értesítés, „hogy a bejelentési határnap s f. é. augusztus hó 6-ig lön meghosszabbítva.“ A kereskedelmi és iparkamarától. Kolozsvárt, május 19-én 1871.

— A színészkezelzet pesti kormányzó tanácsa e hó 20-án tartott ülésében elnökké Ribáry József

minisztertanácsos, — alelnökké Feleky Miklós és Várady Gábor, — titkárokká Szigeti Imre és Paulay Ede választottak.

— A tegnapi számunkban foglalt ujdonságra a következő levelet vettük: Tisztelt Szerkesztő ur! Becses lapja mai számában → jegy alatt egy ujdonság foglalt helyet, a melyben egy nő avval vádoltatik, hogy a „Drahomira“ előadása alatt folyton kacagott s a szereplőket utánozta. E nő kísérője én voltam s becsületszavamra biztosíthatom, hogy a kacagás nem az előadásra sem a szereplőkre, hanem egy általam elbeszélte oly történet-kére vonatkozott, a mely a színházzal nem állott semmiféle kapcsolatban. A kacagásra azért nincsen semmi megjegyzésem, de kérem s lovagiasságától elvárom, hogy a tényállást s a megtébolyodást helyreigazítandja. Egyébiránt maradtam tisztelettel Kolozsvárt 1871. máj. 23-án kész híve Herman Ottó.

— Színházi hírek. Bogyó Alajos Pesten Stok énektanártól vesz lezékét. Felérkezése után azonnal felszólította a nemz. színház intendánsa, hogy az u. n. „Spieloperákra“ és operettekre szerződjék, mit B. el is fogadott, de úgy, hogy előbb magát egy operai szerepben bemutathassa. F. hó 24-én fog Budán „Márhá“-ban fellépni. — A pesti nemzeti színház tagjaiból Szigeti Imre és Náda y Ferencz vezetése alatt társulat alakul, mely a szünidőt Szegeden, Szabadkán és N.-Beeskereken töltödni, honnan — ha még idő lesz — Miskolcra is elmennek. Paulin é a. e. hó 20-án volt vendégszereplését Aradon megkezdendő. Medgyaszay Ilka k. a. N.-Váradon vendégszerepel. Göcs Edét Szamosujvár városa egyházi karmesterévé nevezte.

— A külmagyarutczai ref. fiú- és leány-népiskola főtanítója Szentgyörgyi Lajos — pár évi sikeres tapasztalata folytán — fölhívja a szülőket barátait, hogy a kik a már érkezett „szülő föld oltást“ elsajátítani óhajtják, szerencsétlenek őt lakásán — azon utca 191 szám alatti iskola helyiségében — fölkeressen; ki a legkésebb szívet mutatja meg — in praxi — ennek annyira egyszerű ugyan — de annál rövidebb idő alatt áldásos, megjutalmazó — titkát; hol egyzersmind kiki saját szemével győződhetik meg — a még csak esztendő oltások gazdag termése felől.

— Hydromania. Ha lehet pyromania, miért ne lehetne hydromania is? Egy alig 15 éves ifju már harmadizben kísérle meg az öngyilkosságot, melyre semmi más ok nem készte, minthogy a habokat szenvedélyesen szerette. Ha a Duna mellett ment, mindig vigyázni kellett, különben azon vették észre, hogy a habok közt uszik, ugy a mint sélát, egészen felöltözött. Közélebb a lánchidon siettel hazafelé a fiatal tanuló, midőn egyszerre nagy szél kerekedik, a víz hullámozni kezd s a növendék mintegy varázs által megkötve, áll meg a karfák előtt. Az ifjuval siető cseléd, ki a különös szenvedélyt már ismeré, be sem várva a következményt kiabálni kezd, de mielőtt valaki az ifjut megmenthetne volna, már lezuhant a habok közé, honnan többé elő sem került.

— Nagy kéjvonat indul pünkösdkor Kolozsvárról Pestre. Beszálhatni B.-Hunyadon, Csucsán és N.-Váradon is. Bővebb értesítést hirdetésről rovatunk nyujt. Az utazni szerelők bizonyára kapni fognak a ritka alkalman Magyarországot fővárosát s annak nevezetességeit kevés költséggel megismerhetni.

— Van Párisban egy női klub, mely a batignollesi templomban tartja gyűléseit. Mult napokban a nők közül egynehányan a klubban azt az indítványt tet-

ték, hogy valamint a nemzetörségnél a tiszték, ugy jövendőre nézve lennének a papok is megválasztandók, továbbá, hogy ne kellessék többé a felkészedést kizárólagosan a férfiak kiváltságának tekinteni, hanem szabadjon, sőt kell, hogy a „polgárok“ ép ugy, mint a „papok“, papok és püspökök is lehessenek. A javaslat közletszettel s egyhangulag elfogadva, egy kérvény fogalmazásához, melyben a commune e két rendű egyházi javításnak decretaliter leendő kimondása végett felkértek, megírásához azonnal hozzá is fogtak.

— Az operette-szerzők királya Offenbach, ki a porosz-francia háború kitérőse óta Bécsben tartózkodik s ugy látszik, azt állandó lakhelyeül meg is fogja tartani, — egy új operetten dolgozik, mely „Fekete kalóz“ czimet fog viselni. Szövegét maga Offenbach írja az „An der Wien“-színház számára; ugyane színháznak engedte át „Fantasie“ című legújabb operettjét, melyet már a párisi „opera comique“-ban betanultak, de előadását a háború kitérőse miatt el kellett halasztani.

— Idézés. Kolozsvári születésű Pandula Rozália, 24 éves, rom. kath. vallású, Kolozsvárt lakó kir. várörégi porkolab Likker Jakabnak 1864 óta törvényes neje felszólítatik, hogy mai naptól számítva hat hónap alatt, az erdélyi püspöki házassági törvényszék előtt, Károly-Fejérvárt, férjének hűten elhagyás okából emelt vádja ellen magát megvéendő, személyesen, vagy ügyvéde által megjelenni annál is inkább szoros kötelességének tartsa, minthogy ez idő eltelté után nélküle is ezen ügy az igazság és törvény értelmében tárgyalás alá fog vétetni. Az erdélyi püspöki Szentszékek K.-Fehérvárt 1871. évi ápril 27-én tartott rendes üléséből kiadta: Beké Antals k. szentszéki ülnök és jegyző.

— A ki már másfél év óta meg van halva s még csak most van eltemetve. A napokban tették örök nyugalomra a nagy mogult, Dshébsuna-Domka-kutukút, ki 1868. deczemberében szenderült jobb létre. Oka ezen elkésett temetésnek az volt, hogy illően kellett balzsamozni ő mogulságát s külön templomot kellett építeni, hogy rangjához méltóan alhasa örök álmát.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Nyilttér.

Kolozsvárról Pestre pünkösdkor nagy kéjvonat indul hallatlan olcsó árakkal és kedvezményekkel.

Bővebben hirdetésünk közt.

(168) 2-30

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt) gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Hivatalos.

251—1871. bányauigyi. (170) 1—5

Hirdetmény.

Az abrudbányai magyar királyi kerületi bányabírószék részéről ezenel közhírre létezik, miszerint a csik-szent-domokosi rézbánya-társulat csödtömege gondnokságának és hitelező-választmányának 1871. évi április hó 6-ról és 25-ről 210. és 252. szám alatti kérelme folytán, az ezen csödtömegehez tartozó balani bányamű minden nemű tartozékaival u. m. 20 bányamérték, egy határközeg, 3 szabadkutatási jogosítvány, lüzgó készülék, előkészítési műhely, kohózat és verő művek, egy négy kövű mőmalom, hivatali épület vegytani és kémlelészeti műhelyvel, hivatalnokok és munkások lakházai, raktárok, földbirtok, erdők, favágatási és más jogosítványok, az üzem folytatására szükséges érez és tüzelő anyagok, szerszámok és eszközök stb. stb. a mint az az 1871. évi január 23-án 42. szám alatti jegyzőkönyv szerint 656,361 forint 67 krban bíróilag megbecsültetett, nyilvánosan elárvereztetni határozatott és annak megtejtése végett határnapul folyó évi augusztus 23-ik és october 23-ik napjai tüzetnek ki, mindig délelőtt 10 órára a csik-szent-domokosi községben Balában fekvő művezetőségi irodában.

Ere venni szándékozók azon hozzáadással idéztetnek meg, hogy az árverésre csak akkor fognak bocsátatni, ha a becsárnak 8%-át az árverező bizottság kezébe készpénzben vagy nyilvános állampapírban a napi árfolyam szerint, vagy végre az ezen magyar királyi kerületi bányabírószék által már felszámított és az idl. csödtendertárs 17. §. 2—4 pontja alá sorozott előnyös követelésekben és hogy az árverzési feltételeket és leltárt alólirt bíróságnál, a csödtömege gondnokságánál Balában és a hitelező választmánynál Brassóban, az árverzés alkalmával az árverező bizottságnál, az árverzési feltételeket pedig a szerkesztőségénél is megtekinthetik és másolatban kivehetik és hogy a bányamű a fennebb kiirt tartozékaival a becsárnól alól csak is a II-ik határidő napor fog eladattatni.

A magyar királyi kerületi bányabírószéknek Abrudbányán, 1871 évi május 10-én tartott üléséből.

Pünkösöd vasárnapján NAGY KÉJVONAT

Kolozsvárról Pestre

hallatlan olcsó árakkal, s azon eddig nem élvezett kedvezménynyel, hogy az útas Kolozsvártól Pestig nem kénytelen szokás szerint N.-Váradon, Püspök-Ladányon és Czepléden vaggont váltani.

A sok utánjárast igénylő kéjvonatra engedélyt csak most nyerhetvén meg, az utazni akarót figyelmeztetjük, hogy jegyet egyhamar váltson.

ÁRAK:

	II. osztály	III. osztály
Kolozsvártól Pestig . . . és vissza	22 frt.	15 frt.
Bánffy-Hunyadtól Pestig . . .	20 „	13 „
Csucsától Pestig . . .	19 „	12 „
Nagy-Váradtól Pestig . . .	15 „	9 „

E jegyekkel Pestről Kolozsvárra június 2-ig bár mely vonattal szabad a visszatérés.

Jegyek válthatók: Kolozsvárt: Kovács Károly (Nagy piaczi kereskedésében). — Tordán: Veres Dénesnél. — Nagy-Enyeden: Vágó Ferencznél. — Deésen: Kraemer Ferencznél. — Szamosujvart: Molnár Antalnál. — Bánffy-Hunyadon: Ignác Károlynál. — Csucsán: Kaszó Dénes (jegyzőnél). — Nagy-Váradon: Hügel Ottónál.

A menet rendje:

Kolozsvárról indul fél nyégkor reggel. Csucsáról . . . indul 6 27 reggel. Bánffy-Hunyadról indul 5 40 „ Nagy-Váradról indul 10 — „ Szállásról Pesten 200 szobáig a pünkösöd szombatján megnyitó „HUNGARIA“ szállodában van gondoskodva, mely palotaszertű épület a főváros közepén, a Duna melletti Ferencz József rakparton magaslik, közvetlen közelségben az összes gőzhajók kikötő hidjaihoz, felséges kilátással a tulparton Budára, a Széchenyi és Gellérthegyre, lánchidra. E szálloda 35000 négyzetlábnyi téren terül el s 361 ablakot számlál. Konyhája Pesten a legjobb, kávéháza a legfényesebb.

Kelt Kolozsvárt, 1871. május 21. A rendezőség.

Ny. Gámán János örökösénél Kolozsvárt.

Általános óvszer,

a legújabb tudományos tapasztalatok alapján összeállított, legbiztosabb és legjobb gyógyszer minden előforduló, még üdült betegségeiben is a nemi szerveknek,

(férfiak és nők titkos betegségei), valamint védszer ragályosodás ellen, és az elgyengült nemi munkásság megerősítésére és felelevenítésére sokszorosan bizonyult s a legelső tudományos tekintélyek által elismert szer.

A lággyítás fájdalom nélkül történi s nem gátolja a hivatást, ugy hogy ez által szemérmes szenvedőknek és utazóknak is alkalom van nyujtva, bajaikat második személyek közbejövetele nélkül is gyorsan és gyökeresen meggyógyíthatni. 1 skatulya ára használati utasítással együtt 3 ft göngyölés 20 kr. Elárusítóknak aránylagos engedély.

Valódi minőségben és legszigorúbb titoktartás mellett kapható postai utánvét (vagy készpénz beküldés mellett tetszés szerinti befizetg alatt)

Dr. LANG WILMOS-tól
Bécsben, Burggasse Nr. 47.

ROTHSCHILD és TÁRSA

Bécsben, Opernring 21 sz.

1871 június 1-én

az 1839-ki államsorsjegyek huzása.

Nyeremények: frt. } 300.000, 250.000, 220.000, 75.000, 60.000, 50.000, 30.000, 25.000, 2000 sat. sat.

E sorsjegyeknek még csak hat huzása lesz, s hogy csekély betéttel mindenki résztvehessen, bélyegezett mind a hat huzásra érvényes 20-ad részletjegyeket

darabonként 10 ftjával

adunk ki, minden további utánfizetés nélkül. Mihelyt egy részletjegy sorozata ki fog huzatni, azt kívánságra 14 forint visszavásároljuk, a mi által minden darabra 4 forint bizonyos nyereség van biztosítva (20 darabnál 80 forint), tehát csak nyereség, soha veszteség nem lehet. Darabjáért 10 frt. készpénzben vagy postai utalvány által beküldés mellett (10 drb. 95 frt. 20 drb. 185 frt.) e részletjegyek azonnal megküldetnek.

Játéktervek és nyeremény-lajstromok ingyen.

Bécs, Opernring 21 sz. ROTHSCCHILD és TÁRSA